

وە قاپەمی کوردستان

رۆژنامەى رەسمیى هەریمی کوردستانە - وەزارەتى داد دەرى دەکات

ژمارە (٣٠٥) سانی بیست و سێ ٢٢ ئایار ٢٠٢٢ زاینی ٢ جۆزەردان ٢٧٢٢ کوردی ٢ ذوالقعدە ١٤٤٤ کۆچی

305

- ١٧ بیریاری ژمارە (١٠) ی سانی ٢٠٢٢ پەرلەمانی کوردستان
بەردەوامبوون و هەلبژاردنی ئەندامانی ئەنجومەنی کۆمسیاران لە کۆمسیۆنی بالای سەرپه‌خۆی
هەلبژاردن و راپرسی
- ٢ رێنمایی ژمارە (١) ی سانی ٢٠٢٢ وەزارەتی رۆشنییری و لاوان
تایبەت بە کاری میدیایی لە هەریمی کوردستان
- ٢٤ رێنمایی ژمارە (٤) ی سانی ٢٠٢٢ بازرگانی و پیشەسازی
هەمواری یەکەمی رێنمایی بەخشینی هەویرکاری لە هەریمی کوردستان ژمارە (٣) ی سانی ٢٠٢١
- ٢٥ بەیانی ژمارە (٥-٦) ی سانی ٢٠٢٢ وەزارەتی داد
- ٢٦ بەیانی ژمارە (١٠-١١-١٢) ی سانی ٢٠٢٢ وەزارەتی کشتوکال و سەرچاوەکانی ناو
- ٢٦ بەیان ژمارە (١) ی سانی ٢٠٢٢ وەزارەتی ئەوقاف و کاروباری نایینی
- ٢٧ بەیان ژمارە (٢١-٢٢) ی سانی ٢٠٢٢ وەزارەتی تەندروستی

وقائع كردستان

الجريدة الرسمية لأقليم كردستان - تصدر من قبل وزارة العدل

العدد (٢٠٥) السنة ثلاثة وعشرون ٢٣ ايار ٢٠٢٢ م. ٢ جوزردان ٢٧٢٢ ك. ٢ ذوالقعدة ١٤٤٤ هـ.

305

قرار رقم (١٠) لسنة ٢٠٢٢ برلمان كردستان - العراق
استمرار و انتخاب أعضاء مجلس المفوضين في المفوضية العليا المستقلة
للانتخابات والاستفتاء

ص	فهرست المواضيع باللغة الكوردية فقط
٢	تعليمات رقم (١) لسنة ٢٠٢٢ وزارة الثقافة والشباب
٢٤	تعليمات رقم (٤) لسنة ٢٠٢٢ وزارة التجارى والصناعة
٢٥	بيان رقم (٥-٦) لسنة ٢٠٢٢ وزارة العدل
٢٦	بيان رقم (١٠-١١-١٢) لسنة ٢٠٢٢ وزارة الزراعة والموارد المائية
٢٦	بيان رقم (١) لسنة ٢٠٢٢ وزارة الاوقاف والشؤون الدينية
٢٧	بيان رقم (٢١-٢٢) لسنة ٢٠٢٢ وزارة الصحة

No. 305 Date: May 23 , 2023 - Vol.: 23

بەناوی خۆی بەخشنده و میهره‌بان

بەناوی گەله‌وه

پەرله‌مانی کوردستان - عێراق

ژماره‌ی بڕیار: ۱۰

میژووی بڕیار: ۲۰۲۳/۵/۲۲

بڕیاری ژماره (۱۰) ی سالی ۲۰۲۳

پالپشت بە حوکمی بڕگه‌ی (۱) له ماده‌ی (۵۶) له یاسای ژماره (۱) ی سالی ۱۹۹۲ ی هه‌موارکراو، و حوکمی خالی (۱) ی بڕگه‌ی (یه‌که‌م) له ماده‌ی (۵) ی یاسای کۆمسیۆنی بالای سه‌ربه‌خۆی هه‌لبژاردن و راپرسی له هه‌ریه‌می کوردستان - عێراق ژماره (۴) ی سالی ۲۰۱۴ بڕیارماندا به:

یه‌که‌م: به‌رده‌وامبوونی هه‌ریه‌ک له‌م به‌پێژانه‌ی خواره‌وه وه‌ک ئه‌ندامی ئه‌نجومه‌نی کۆمسیاریان له کۆمسیۆنی بالای سه‌ربه‌خۆی هه‌لبژاردن و راپرسی، بۆ ماوه‌ی (۵) سال که‌ ده‌ستیپێده‌کات له‌ رۆژی کۆتایی هاتنی ماوه‌ی یه‌که‌می کارکردنی ئه‌نجومه‌نی کۆمسیاریان له‌ رێکه‌وتی ۲۰۱۹/۱۲/۲۳:

۱. هه‌ندریڤن محمد صالح.

۲. نه‌رۆ سلیم حنا.

۳. رێزان همه‌رشید کریم.

۴. عبدا‌لصمد خضر عبدا‌لله.

۵. شیروان زرار نبی.

۶. اسماعیل همه‌علی عبدا‌لقادر.

۷. سلیمان مصطفی حسن.

دووه‌م: هه‌لبژاردنی هه‌ریه‌ک له‌م به‌پێژانه‌ی خواره‌وه به‌ ئه‌ندامی ئه‌نجومه‌نی کۆمسیاریان له‌ کۆمسیۆنی بالای سه‌ربه‌خۆی هه‌لبژاردن و راپرسی، له‌ رۆژی ده‌رچوونی ئه‌م بڕیاره:

۱. علی صالح محمود قادر.

۲. کامران نشأة بکر احمد.

سێیه‌م: ئه‌م بڕیاره له‌ رۆژی ده‌رچوونیه‌وه کاری پێده‌کریت و له‌ رۆژنامه‌ی فه‌رمی (وه‌قاییه‌ی کوردستان) دا بڵاوده‌کریته‌وه.

د. هیمن هه‌ورامی

جیگه‌ری سه‌رۆکی پەرله‌مانی کوردستان - عێراق

وەزارەتی رۆشنبیری و لاوان

ژمارە: ٢١١٥ له ٢٥/٤/٢٠٢٣

پالپشت بە و دەسەلاتە یێمان دراوه ، له برێگه ی (٩) ی مادده ی (٢) و برێگه ی (٣) ی مادده ی (٥) ی یاسای وەزارەتی رۆشنبیری و لاوانی هەریمی کوردستان ژماره (١٢) ی سالی ٢٠١١ ، مادده ی (١) له یاسای کاری پۆژنامه گه ری له هەریمی کوردستان ژماره (٣٥) ی سالی ٢٠٠٧ و مادده ی (١) له یاسای رێکخستنی رێکلامی بازرگانی له هەریمی کوردستان ژماره (٤) ی سالی ٢٠١٩ ، و بۆ بهرژه وەندی گشتی و باشتەر پاپه راندنی کاری میدیایی له هەریمی کوردستان بریارماندا به دەرکردنی ئەم رێنماییه ی خواره وه :

رێنمایي ژماره (١) ی سالی ٢٠٢٣

تایبەت به کاری میدیایی له هەریمی کوردستان

بەشی یه کهم

رێکخستنی فریکوئینسی رادیۆ و تەلەفزیۆن

مادده ی (١) :

مه بهست له و زاراوانه ی له م رێنماییه دا هاتوون ، مانا کانیان له به رامبه ریاندا نووسراوه :

یه کهم: هەریم: هەریمی کوردستان - عێراق.

دووهم: حکومه ت: حکومه تی هەریمی کوردستان-عێراق

سێهه م: وەزارەت: وەزارەتی رۆشنبیری و لاوانی هەریمی کوردستان-عێراق.

چوارهم: وهزیر: وهزیری رۆشنبیری و لاوانی هەریمی کوردستان-عێراق.

پینجه م: ئامرازه کانی میدیا: رادیۆ (لۆ کالی، سه ته لایت، ئیزگه کانی سه ره له نوێ په خشکردنه وه)،

ته له فزیۆن (لۆ کالی، سه ته لایت، ئیزگه کانی سه ره له نوێ په خشکردنه وه)، تاوهر و ئیزگه کانی

په خشی هاوبه ش و ته له فزیۆن و رادیۆ، پرۆ تۆ کۆلی ته له فزیۆنی له رپگه ی ئینتته رنی ت

(IPTV(Internet Protocol Television)، په خشی ئۆنلاینی که ناله کان له رپگه ی سایتته ئه لیکترۆنییه کان

(WebTV)، کۆکردنه وه ی هه واله کان له رپگه ی سه ته لایت(SNG (Satellite News Gathering)،

کۆمپانیاکانی بواری فرۆشتن و به کریدانی فریکوئینسی سه ته لایت، نووسینگه ی رادیۆ و که ناله

بیانی و عه ره بییه کان، په خشی فیدیۆی ته له فزیۆنی دیجیتالی جیهانی (DVB-T(Digital Video

Broadcasting Terrestrial)، ده زگا کانی رۆشنبیری و راگه یان دن، تۆره کۆمه لایه تیه کان ، رپکلامی

بازرگانی بیستراو و بینراو.

مادده ی (٢) : به کاره یێنانی فریکوئینسی رادیۆ و ته له فزیۆنه کان

حکومه تی هەریمی کوردستان بۆ به کاره یێنان له بواری (مه ودا ی فریکوئینسی رادیۆ و ته له فزیۆنه کان)،

ئەم رپوشوینانه په بیره و ده کات:-

- ۱- مهوداي فريكوئىسىيەكە ، سامانىكى سروشتىيە هاوشىپوھى سامانە سروشتىيەكانى تىرى ژىرزەھوى و سەرزەھوى و ناو ئاۋ، ئەم سامانە پىچەوانەھى سامانە سروشتىيەكانى تر، سنوورەكەھى بۇ ھەموو ولاتان بە يەكسانى ۋەك يەك دىيارى كراۋە.
- ۲- ھەر كۆمپانىيەكى پەخش يان مېدىيەكە كە رېڭگى پىدرا فريكوئىسىيەكە بەكاربېنىت، نابىتتە خاۋەنى فريكوئىسىيەكە، بەلكو كۆمپانىيەكە يان مېدىيەكە بەكاربەرى فريكوئىسىيەكە يە بۇ ماۋەيەكى دىيارىكراۋ و بەپىي ياسا و رېنمايەكان، بە ھىچ شىۋەيەكە كرىن و فرۆشتىنى پىۋە ناكىت. كاتىك دەرەكەوت كە فريكوئىسىيەكە لەلەيەن كۆمپانىيەكە يان مېدىيەكە بەكارناھىپنىت يان سوودى لى نابىنىت، لىي ۋەردەگىرئەۋە.
- ۳- (مهوداي فريكوئىسى) ۋەكو ھەر سامانىكى تىرى نىشتىمانىيە، لەپىناۋ بەرزكردنەۋەھى داھاتى نىشتىمانى، دەخرئە بوارى ۋەبەرھىنانەۋە.
- ۴- ئەم سىستەم و رېنمايەكانە دەبنە ھاۋكار و تەۋاۋكەرى كارى دامودەزگا ياسايە فېدرالىيەكان و ياساكانى حكومەتى فېدرالى، بە تايىبەتى دەستە رايگەياندىن و كۆمۇنىكەيشنى نىشتىمانى (CMC).
- ۵- حكومەتى ھەرىمى كوردستان رېز لە بىرپار و راسپاردەكانى يەكىتتى نىۋدەۋلەتى بۇ پەيوەندىيەكان (ITU) دەگرئە و ھانى حكومەتى فېدرالى دەدات كە واژوو لەسەر ھەموو ئەو بىرپار و راسپاردە و رېككەوتنە نىۋدەۋلەتتىيە بكات، كە تاۋەكو ئىستا نەيكردوۋە.
- ۶- حكومەتى ھەرىمى كوردستان ھانى ئەو كۆمپانىيا ناۋخۆيى و بىيانىيەكە دەدات كە كارى پەخشكردن ئاسان دەكەن، بە تايىبەتى لە بوارى كۆكردنەۋەھى ھەموو رايەلەكانى بىستراۋ و بىنراۋ لە پەخشىكى ھاۋبەشدا (پەخشى چەپك)، بە مەرجىك ئاستىكى بەرز لە دەنگ و رەنگ پىشكەش بكەن و لە چوارچىۋەھى ياسادا مافەكانى لەبەرگرتنەۋە (كۆپى رايىت) بىپارئىزن.
- ۷- مەرج نىيە ھەر مېدىيەكە بەتەنيا خاۋەنى يەك (فريكوئىسى) ى بىت، بەلكو بەپىي پىۋىست رېككەخرئە، بە جۆرئەك لە ھەندىك باردا چەند مېدىيەكە لە ھەمان (فريكوئىسى) ھاۋبەش دەبن، بەلام لە كاتى جىياجىادا.
- ۸- بەپىي رېنمايى و ھەزارەتى گواستەنەۋە و گەياندىن، ئەو لەرەلەرەھى لېرەدا ئامازەھىيان پىكراۋە، بۇ كارى مېدىيە بىستراۋ و بىنراۋ، رېڭگە پىدراۋن و بەكاردەھىپندىرئەن ، لەسەر راسپاردەھى ۋەھەزارەتى گواستەنەۋە و گەياندىن، ژمارە (۳۳۱۴) لە ۲۸/۱۱/۲۰۲۱، لە بەرپرسىيارئەتى ۋەھەزارەتى رۆشنىبىرى و لاۋان دەبىت و بۇ بەكارھىپنانىيان و بەمەبەستى مۆلەتى بەكارھىپنان لەلەيەن مېدىيە بىستراۋ و بىنراۋ نووسراۋىك ئاراستەھى ۋەھەزارەتى گواستەنەۋە گەياندىن دەكات بۇ ئاگاداربوون و رەزامەندىيان

Application	Frequency Range
AM Radio Band	(535-1650) KHz
FM Radio Band	(88-108) MHz
TV Band (CH.2-CH.4) VHF I	(47-68) MHz
TV Band (CH.2-CH.4) VHF III	(174-230) MHz
TV Band (CH.21-CH.64) UHF	(470-822) MHz

ماددهی (۳):

یہ کہم: بوارہ کانی جیبہ جیکردنی ئەم سیستہم و رینماییه:-

- ۱- رادیو (لۆکالی، سەتەلایت، ئیزگە کانی سەرلەنووی پەخشکردنەوہ).
- ۲- تەلەفزیوون (لۆکالی، سەتەلایت، ئیزگە کانی سەرلەنووی پەخشکردنەوہ).
- ۳- تاوہر و ئیزگە کانی پەخشی ھاوبەش و تەلەفزیوون و رادیو.
- ۴- پروتۆکۆلی تەلەفزیوونی لەرێگە ئینتەرنیت (IPTV (Internet Protocol Television).
- ۵- پەخشی ئۆنلاینی کەنالەکان لە رێگە سائتە ئەلیکترۆنییەکان (WebTV).
- ۶- کۆکردنەوہی ھەوالبەکان لەرێگە سەتەلایت (SNG (Satellite News Gathering).
- ۷- کۆمپانیایکانی بواری فرۆشتن و بەکریدانی فریکوئینسی سەتەلایت.
- ۸- نووسینگە رادیو و کەنالە بیانی و عەرەبییەکان.
- ۹- پەخشی قیدیوی تەلەفزیوونی دیجیتالی جیھانی (DVB-T(Digital Video Broadcasting Terrestrial).
- ۱۰- دەزگاکانی رۆشنبیری و راگەیانندن.

دووہم: ئەم رینماییه، ئەم بوارانە ناگریتەوہ:

- ۱- ئەو فریکوئینسیانە کە تاییبەتن بە سیستەمەکانی پەیوہندیکردنی بێتەل لە بوارەکانی سەربازی و پیشمەرگە و ھیزەکانی ئاسایش و ناوخوا.
- ۲- فریکوئینسییەکانی تاییبەت بە پەیوہندییەکانی تاوہری چاودێریکردن لە فرگە مەدەنی و کشتوکالی و سەربازییەکاندا.
- ۳- فریکوئینسییەکانی تاییبەت بە پێدەرەکانی خزمەتگوزاریی پەیوہندیکردن.
- ۴- فریکوئینسییەکانی تاییبەت بە پێدەرەکانی خزمەتگوزاریی ئینتەرنیت.

ماددهی (۴): میکانیزم و مەرجه کانی مۆلت:

یہ کہم:

- ۱- وەزارەتی رۆشنبیری و لاوان بەرپرسە لە پێدانی مۆلتی کارکردنی میدیای بیستراو و بینراو و دەزگاکانی راگەیانندن و رۆشنبیری لە ھەریمی کوردستان، بە ھاوکاری و ھەماھەنگی لەگەڵ وەزارەتی ناوخوا و وەزارەتی گواستەنەوہ و گەیانندن و دەستەئێنگە، پەیوہندییان بەم کارەوہ ھەبە، بەم جۆرەبە:-
- أ- وەزارەتی ناوخوا، بۆ رەزامەندی لایەنی ئەمنی لەسەر خواوہنی میدیایبەبە.
- ب- وەزارەتی گواستەنەوہ و گەیانندن بۆ ئاگاداربوون و رەزامەندبوون لە دیاریکردنی فریکوئینسی و چاودێری تەکنیکی.
- ج- دەستەئێنگە بۆ رەزامەندییان لەسەر دانانی تاوہرەکان.

۲- خاوەنداری میدیا، کەس بێت یان لایەنی مەعنەوی، لە وەزارەتی پۆشنبیری و لاوان، فۆرمی داواکاری دامەزراندنی میدیای بیستراو و بینراو پرده کاتەو، تیایدا بە روونی و بە دروستی ئەو زانیاریانە تۆمار دەکات کە لە فۆرمە کەدا هاتوو (فۆرمی ژمارە ۲).

۳- پێویستە هەرسێ لایەنی پەيوەندیدار، کاتیک کە نووسراویان ئاراستە دەکریت، لە لایەن وەزارەتی پۆشنبیری و لاوانەو، بە پێی پەيوەندیان، لە ماوەی کەمتر لە ۹۰ رۆژ وەلامی داواکارییە کە بەدەنەو کە لە رۆژی وەزارەتی پۆشنبیری و لاوانەو ئاراستەیان دەکریت، ئەگەر لەوماوەیە وەلام نەدرایەو، ئەوا بە رازیبوون هەژمار دەکریت.

۴- سەرپەرشتیکردنی لایەنە تەکنیکییەکانی پەخشکردن بە رێنماییە کە لە بەشی (IT) لە بەرپۆبەرایەتی گشتی راگە یاندن و چاپ و بلاوکردنەو لە وەزارەتی پۆشنبیری و لاوان، بە هەماهنگی لە گەڵ وەزارەتی گواستەو و گە یاندن دەردەچیت و دەدریت بە هەموو کەنالهکانی میدیای بیستراو و بینراو.

۵- مۆلەتپێدان بۆ ماوەی یەک سالی و پێویستە لە کاتی خۆیدا نوێ بکریتەو، بە پێچەوانەو لایەنی میدیا رۆبەرۆوی لێپرسینەو یاسایی دەبیتەو.

۶- هەر میدیایە کە دواي گەرانهوی لارینبوونی وەزارەتی ناوخوا، پێویستە لە ماوەی (۱۸۰) رۆژدا دەست بە رێکارەکانی وەرگرتنی مۆلەت بکات.

۷- ئەگەر لە ماوەی دیاریکراو خاوەنی میدیایە رێکارەکانی دەرھینانی مۆلەتی نەگرتەبەر، دەتوانیت داواي درێژکردنەو ئەو ماوەیە بکات کە لە خالی شەشەم ئاماژەي پیکراو. بۆیە کجار بۆ ماوەی (۱۸۰) رۆژ، دواي ئەو ماوەیە لارینبوونە کە ی کاری پێناکریت.

۸- لە کاتی لادان و سەرپێچیکردن لە بنەماکانی ئەم رێنماییە، میدیای سەرپێچیکار، رۆبەرۆوی لێپرسینەو دەبیتەو.

دووهم: مەرجهکانی خاوەنداریتی

مۆلەتپێدان بە دەزگاکانی راگە یاندنی بیستراو و بینراوی ناوخواي و جیھانی بەم مەرجانەي خوارەو دەبیت:-

۱- تەمەنی خاوەنی میدیایە کە لە (۲۵) سال کەمتر نەبیت.

۲- پێویستە خاوەنداری میدیایە کە لە هەریمی کوردستاندا (کەسیتی یاسایی) هەبیت، ئەگەر خاوەندارییە کە بۆ لایەنیکی مەعنەوی بوو، وەکو پارت و کیان و جوولانەو و سیاسییە کان و کۆمپانیا و دامەزراوەکانی تری کۆمەلگەي مەدەنی، پێویستە ئەو لایەنانە مۆلەتی یاسایی کارکردنیان لە هەریمی کوردستاندا هەبیت.

۳- خاوەنی میدیایە (کەس بێت یان لایەنی مەعنەوی)، ئەگەر خەلکی بیانی بوو پێویستە بە لایەنی کەم بۆ یەک سال بەلگە و رێگەپێدانی مانەو هیان بە فەرمی لە هەریمی کوردستاندا هەبیت.

۴- دواى وەرگرتنى مؤلّەت، بۇ ماوهى يەك سال گۆرانكارى له خاوه ندرائىتى ميدياكة و ناوى ميدياكة ناكريّت، دواى يەك سال، بۇ ھەر گۆرانكارىيەك له خاوه ندرائىتى ميدياكة پيويستە رەزامەندى وەزارەتى ناوخۆ وەربگرىّت.

۵- له كاتى راگرتنى پەخشى ميدياي بيستراو و بينراوہكان، پيويستە وەزارەتى رۆشنبيرى و لاوانى لى ئاگادار بكرىتەوہ، ئەمەش بە نووسراويك كه ماوهى راگرتەكەى تيدا ديارى كرايىت، له ماوهى راگرتنى پەخشەكە ئەو (فريكوئىسى) يەى پييدراوہ لىي وەردەگيرىتەوہ، له كاتى دەست بە پەخشكردنەوہى دووبارە مامەلەى وەرگرتنەوہى (فريكوئىسى) بۇ دەكاتەوہ، مەرج نيبە ھەمان لەرەلەر و فريكوئىسى پيشووترى پى بدرىتەوہ.

۶- پيويستە خاوهنى ميدياكة بە فەرمى سەرمایەكەى (بەشيوەى ھەژمارى بانكى) تۆمار بكات :
 أ- بۇ كۆمپانىاكانى : بواى فرۆشتن و بەكرىدانى فريكوئىسى سەتەلايت، له (۵۰,۰۰۰,۰۰۰) پەنجا مليۆن دینارى عىراقى كەمتر نەبىت.

ب- بۇ خاوهنى سەتەلايت له (۵۰,۰۰۰,۰۰۰) پەنجا مليۆن دینارى عىراقى كەمتر نەبى.

ج- بۇ خاوهنى پەخشى سيستەمى (IPTV (DVB-T) له (۵۰,۰۰۰,۰۰۰) پەنجا مليۆن دینارى عىراقى كەمتر نەبىت.

د- بۇ خاوهنى پەخشى چەپك له (۳۰,۰۰۰,۰۰۰) سى مليۆن دینارى عىراقى كەمتر نەبىت.

۵- بۇ خاوهنى تەلەفزیۆنى لۆكالى له (۲۵,۰۰۰,۰۰۰) بيست و پينج مليۆن دینارى عىراقى كەمتر نەبىت.

و- بۇ خاوهنى رادیۆ له (۱۵,۰۰۰,۰۰۰) پازدە مليۆن دینارى عىراقى كەمتر نەبىت.

د- بۇ خاوهنى پەخشى ئۆنلاينى له (۵۰,۰۰۰,۰۰۰) پەنجا مليۆن دینارى عىراقى كەمتر نەبىت.

۷- بۇ دەزگاكانى راگەياندن و رۆشنبيرى (۱۵,۰۰۰,۰۰۰) پازدە مليۆن دینارى عىراقى كەمتر نەبىت.

۸- نابىت دوو دامەزراوہى راگەياندن ھەمان ناو يان ناوہ كانيان ھەمان و اتايان ھەبىت، ھەروہا

نابىت ھەلگى ھەمان ناوى ميدياي ترى جيھانى بىت، مەگەر نوو سراوى رەزامەندى ياساي ميديا

جيھانىيەكەى ھەبىت و له لايەن لايەنە پەيوەنديدارەكانەوہ پشتراست كرايىتەوہ.

۹- دواى وەرگرتنى مؤلّەتى فەرمى، پيويستە خاوهنى ميدياكة له وەزارەتى بازرگانى/بەرپوہبەرايەتى

گشتى تۆمارکردنى كۆمپانىاكان، لۆگۆ و ناوى ميدياكة بە شيوەيەكى ياساي تۆمار بكات.

۱۰- له كاتى وەرگرتنى مؤلّەتى ياساي، پيويستە كۆمپانىاكة يان دەزگاكة يان خاوهنى ميدياكة ئەستۆ

پاكي له بەرپوہبەرايەتى باجى دەرامەت بەيئىت و سالانە له كاتى نوپكردنەوہى مؤلّەتەكەى

پيويستە دووبارە ئەستۆ پاكي بەيئىتەوہ.

۱۱- ھەر خاوهن ميديايەكى بيستراو و بينراو، دەستبەردارى خاوه ندرائىتى بىت، ئەوا بۇ جاريكى تر

ناتوانىت داواكارى بۇ وەرگرتنى مؤلّەت پيشكەش بكات، تاوہكو ماوهى دوو سال بەسەر كاتەكەيدا

تپپەر دەبىت.

۱۲- بۇ خاوهندارىيه بيانييه كان، پيويسته به لايهنى كه م له ۵۰% كارمهندانى ميديا و نوو سينگه كانيان له ههريمي كوردستاندا هاوالاتى ههريمي كوردستان بن.

۱۳- مهرج نيبه خاوهنى ميديا كه سىكى ميدياكار بيت، به لام پيويسته به پيويه به ريك بۇ ميديا كه دابمه زرينيت، كه ده رچووى كۆليژ يان په يمانگاي راگه يان دن بيت، يان به لايهنى كه م (۱۰) سال ئەزموونى له بوارى ميديادا هه بيت و پشتگيرى له ده زگايه كى باوه رپيكر اووه بهينيت.

۱۴- خاوهنى ميديا كه پيويسته راويژكارىكى ياسايى يان پاريزه ريك ده ستنيشان بكات بۇ راويژى ياسايى و كاروبارى ياسايى ميديا كه ي.

۱۵- خاوهنى ميديا كه، بۇ هه لسه نگاندى ناوه رۆكى فيلم و دراما كان و بهرنامه كۆمه لايه تيبه كان، پيويسته راويژكارىكى كۆمه لايه تى و دهروونى و شاره زايه كى زمانه وانى دابمه زرينيت.

۱۶- خاوهنى ميديا كه پيويسته ئەنداز ياريك دابمه زرينيت، كه پسپوري له يه كيپك له م بو ارانه دا هه بيت:- گه يان دن، كاره با، ئەليكترونيك. يا خود كه سانپك كه خاوهن ئەزموون بن و زياتر له خولپكى پرؤفيشناليان له و بو اره دا بينيبيت و به لايهنى كه م هه لگري بروانامه ي دواناوه ندى بيت.

سييه م: مه رجه كانى كواليتى راگه يان دن و په خشكر دن:-

أ - لايهنى كواليتى و ناوه رۆكى راگه يان دن:-

پيويسته ميديا ي بيستراو و بينراو ، پابه ندين به مانه ي خواره وه :-

۱- زيان نه گه يان دن به ئاسايشى نيشتمانى و بهرزه وه ندى گشتى، له چوار چيوه ي ياسا كارپيكر اوه كانى ههريمي كوردستان.

۲- دوور كه وتنه وه له تيكدانى ئاشته وايى كۆمه لايه تى و شيرازه ي خيزان.

۳- په خشنه كردنى ئەو بهرنامه و برگانه ي كه هانى جياكارى په گه زى و توندره وى و ده مارگيرى له هه موو بو اره كانى ژبانى (ئايينى و تايفى و نه ته وه يى و ناوچه گه رى) ده دن.

۴- دوور كه وتنه وه له و كاره ميديا يانه ي كه ده بنه هوى قهيرانى ئابوورى و شله ژاندى بازاره ناوخوييه كان.

۵- په نا نه بردنه بهر ناوزراندن و جنپودان و بيزار كردنى كه سه كان، يا خود لايه نه مه عنه وييه كان.

۶- بلاونه كردنه وه ي هه وال و زانيارى بى بنه ما و دوور له راستى، به بى بوونى به لگه.

۷- بلاونه كردنه وه ي هه والپك كه پيشيلى ئازادى كه سه كان بكات.

۸- پاراستنى زمانى كوردى و زمانى نه ته وه كانى ديكه ي كوردستان و په يوه ستبوون به سه رچاوه و بنه ما سه ره كييه كانى ئەم زمانه و كارنه كردن بۇ شيواندنيان.

۹- پابه نديوون به پيويه ره كانى ناوه رۆكى ميديا يى، كه له لايه ن فه رمانگه ي ميديا و زانيارى ده رده چيت ئەو يش دواى بلاو كردنه وه ي له وه قايعى كوردستان.

- ۱۰- پابه ندبوون بهو ياسا و رېسايانهى كه مافى هزرى و داهينان و (كوپى رايىت) ده پاريزن، به تاييه تى ياساى ژماره (۱۷)ى سالى ۲۰۱۲ (ياساى مافى دانهر و مافه هاوسيكانى له ههرىمى كوردستان).
- ۱۱- پابه ندبوون بهو سيسته مەى كه نيشاندانى فيلم به گویرهى ته مە نه وه پۆلین ده كات كه (۱۲) و (۱۶) سالییه، له بارى نه بوونى هيچ ئامازيه كه بو ته مەن، مانای ئه وه يه كه فيلمه كه يان بهرنامه كه بو هه موو ته مە نه كان شياوه.
- ۱۲- پيوسته ميدياى بيستراو و بينراو، رېكلامى هوښيارى نيشتمانى، رۆشنبيري، ته ندروستى، هاتوچو، ژينگه و ئه و رېكلامانهى كه تاييه تن به پاراستنى مافى مروڤ و ژنان، بن به رامبه ر بلاوبكه نه وه، له (۱) خوله ك بو (۴) خوله ك له ماوهى (۲۴) كاتزمير، كه له لايه ن وه زاره تى رۆشنبيري و لاوان و ده ستهى ژينگه و لايه نه په يوه نديداره كانى تره وه بو يان ئاراسته ده كرېت.
- ۱۳- له كاتى كرپن و په خش كردنى دراما بيانويه كان ده بيت به فلتەرى راپويزكاره كوومه لايه تى و ده روونى و ياساى و ميدياويه كاندا تپه ر بيت، ئه و درامايانهى كه جوړيك له هاندانى كوشتن و خو كوشتن و ناپاكي هاوسه رگيرى و هه لئه له تاندنى تپدا ده بيندريت، نه كرديت و په خش نه كرېت.
- ۱۴- بلاو كردنه وهى به لگه و ديكومينت و فه رمانى نه ينى سه ربازى و جووله سه ربازويه كان، هه روه ها نه خسهى قه لا و پيگه له شكريه كان له كاتى شه ر يان ئاشتيدا قه ده غه يه.
- ۱۵- بلاو كردنه وهى دانيشتنه داخراوه كانى په رله مان و دانيشتنه نه ينيه كانى دادگاييكردن له دادگان يان نه ينيه كانى ليكولپنه وه له تاوان يان ليكولپنه وه كانى ئاسايش له ههرىم، ئه گه ر په زامه ندى بو وه رنه گيراييت ، قه ده غه يه.
- ۱۶- بلاو كردنه وهى و تهى تو مه تباران پيش دادگاييكردن يان و پيش بريارى دادگا رپگه پيدراو نييه.
- ۱۷- ميدياى بيستراو و بينراو مافى (روومال و گواستنه وهى راسته وخو)ى تاوانه كانى كوشتن و خو كوشتنى نييه.
- ۱۸- ميدياى بيستراو و بينراو به هيچ جوړيك مافى دواندنى كه سوكارى كوژراو يان خو كوژى له ناو پرسه يان له كاتى به خاك سپاردندا، نييه.
- ۱۹- ميدياى بيستراو و بينراو مافى روومالى تاوانه كانى كوشتن و خو كوشتنى نييه به جوړيك زيان به ده روونى بينه ر و وه رگر بگه ينييت و بيته هوى تي كچوونى شيرازهى كوومه لايه تى ، يان بيته هوى چاوليكردن و لاساييكرده وه.
- ۲۰- نابى ميدياى بيستراو و بينراو هيچ شتيكى نامو و زيانبه خش به كولتوور و كو مه لى كورده وارى و كو مه لگه ي كوردستانى بلاوبكاته وه.
- ۲۱- پيوسته ميدياى بيستراو و بينراو پابه ند بن به پيوه ره گشتيه كانى كارى (په يامني رانى راگه ياندن له به ره كانى جه نك).
- ۲۲- پيوسته ميدياى بيستراو و بينراو پابه ند بن به رېكاره كانى پيشكه شكردنى (به رنامه ي خپرخوازى).

چوارم : پیوہرہ گشتیہ کانی بہ کارھینانی کۆمینت و خزمہ تگوزاریی کورته نامہ (SMS) له ته له فزیوون:-
له کاتی به کارھینانی کۆمینت و خزمہ تگوزاریی کورته نامہ (SMS) له ناو برگه و بهر نامہ کانی
ته له فزیوون، پیویسته ره چاوی ئەم رینمایانہی خواره وه بکریت:-

۱- هیچ کۆمینت و (SMS) یک راسته وخۆ دانانریت، به لکو پیویسته پیشتر له لایه ن لایه نی بهرپرسی
تایبهت به کۆمینت و (SMS) ی ته له فزیوونه که وه بخویندریته وه و دواتر دابنریت.

۲- به هیچ جوریک کۆمینت و (SMS) یک دانانریت که جنیو یان قسه ی ناشیرین و دوور له نهریتی
گشتی، یاخود هانی توندوتیژی و ره گه زپهرستی بدات.

۳- به هیچ جوریک له دووتوی کۆمینت و نامہ کانی (SMS) دا، بۆ مه بهستی یه کترناسین، ژماره ی
ته له فۆنی هیچ که سیک بلاونا کریته وه، ته نها ئەوانه نه بیت که بۆ ریکلام و بانگه شه ی بازارگانین.

۴- پیویسته ته نها یه ک شریتی ئەلیکترۆنی بۆ کۆمینت و (SMS) له سکرینه که دا هه بیت، جگه له و
ته له فزیوونانہی که وینہی جوولایان نیه.

تیبینی:- پیویسته که نالہ کان پابه ندین به پۆلینکردنی بهر نامہ و فیلمه نیشا ندراره کازیان، به
سوودهرگررتن له و پۆلینکردنہی که ئەنجومہنی بهریتانی بۆ پۆلینکردنی فیلم (British Board
of Film Classification (BBFC) به پیی ته مه نی ته ماشا کاران دیاری کردوه، ههروه ها پیویسته
له سهر که نالہ کان ئەو فیلمانہی که بۆ بینهرانی ته مه نی سهرووی (۱۶) سالیبه وه یه دوا ی کاتژمیر (۱۰) ی
شه و نیشان بدرین و دووباره کردنه وه که ی نه که ویته کاتی به یانیا ن یان دوا ی نیوهرۆ و ئیواران.
به هیچ شیوه یه ک رینگه نادریت ئەو فیلمانہی که پۆرنوگرافین یاخود توندوتیژی له راده به دهریان
تیدایه و ده که ونه خانہی (+۱۶ یاخود +۱۸) له شاشہی که نالہ ئاسمانیبه کان و لۆکالیبه کانی هه ری می
کوردستان نیشان بدرین.

پینچم : پابه ندیبه کانی کۆمپانیاکانی په خشکردن :-

۱- کۆمپانیاکانی په خش به گریبه ستیک له گه ل وه زاره تی رۆشنبیری و لاوان (به ریوه به رایه تی گشتی
راگه یانندن و چاپ و بلاوکردنه وه) پابه ند ده کرین، سالانه گریبه سته که یان نوئ بکه نه وه.

۲- کۆمپانیاکانی په خش پابه ندی جیبه جیکردنی ئەو فه رمان و نووسراوانه دهن، که له لایه ن
وه زاره تی رۆشنبیری و لاوانه وه ئاراسته یان ده کریت.

۳- په خشنه کردنی هیچ میدیایه کی بیستراو و بینراو به بی مؤله تی وه زاره تی رۆشنبیری و لاوان.

۴- فریکوینسی دهریت به کۆمپانیاکانی په خش به پیی پیویستی و ژماره ی ئەو که نالانہی که
په خشیان بۆ ده کات، پیدانی فریکوینسی به کۆمپانیاکان ته نیا بۆ په خشکردنی که نالہ
ناوخویبه کانه، رینگه ی پی نادریت که نالہ جیهانیبه کان په خش بکات، به بی وه رگرتنی ره زامه ندی
که نالہ جیهانیبه که.

۵- ھەر كەنالىك كە مۆلەت لە ۋەزارەتى رۆشنىرى و لاوان ۋەردەگرىت، دواى تەواوكردىنى رېكارەكانى مۆلەت لەلايەن بەرپۆۋەبەرايەتى گىشتى راگەياندەن ۋە نوسراۋىك ئاراستەى كۆمپانىياكانى پەخش دەكرىت و لەسەر كۆمپانىياكانى پەخش پېۋىستە پەخشى بۇ بكرىت.

۶- كۆمپانىياكانى پەخش دەبىت مۆنیتەرىنگى ئەو كەنالى و رادىۋىيانە بكەن، كە پەخشان بۇ دەكەن، بۇ ماۋەى (۳۰) سى رۆژ.

۷- كۆمپانىياكانى پەخش بۇيان نىيە بەبى رەزامەندى ۋەزارەتى رۆشنىرى و لاوان گرېبەست لەگەل ھىچ كۆمپانىياكە تىر بكەن، بەمەبەستى پىدانى پەخشى كەنالىكان لە رېگەى سىستەمى (IPTV) يان ھەر سىستەمىكى تىر.

۸- نابى ھىچ برە پارەبەك لە بەرامبەر پەخشكردىن لە كەنالىكان ۋەربگرىت ھەرۋە ھا پېۋىستە كۆمپانىياكانى پەخش رەزامەندى كەنالىكان ۋەربگرىن بۇ پەخشكردەن ۋەيان.

۹- كۆمپانىياكانى پەخش لە كاتى گۆرپىن و خستەنە بازارى ئامپىرى نوئى، ئەو ئامپىرانەى كە پىشتىر كۆمپانىياكە بە بەشداربوۋانىان فرۆشتۋە دەبى بەبى بەرامبەر بگۆرپن بە ئامپىرە نوپىەكان و كارتى بەشداربىكردىش بەو نرخە دەبىت كە لەلايەن ۋەزارەتى رۆشنىرى و لاوان رەزامەندى لەسەر دەدرىت.
شەشەم: رېۋىشۋىنەكانى ۋەرگرتنى مۆلەتى دەزگاكانى رۆشنىرى و راگەياندىن:-

۱- خوازىارى مۆلەت داۋاكارىبەك پىشكەشى بەرپۆۋەبەرايەتى گىشتى راگەياندىن و چاپ و بلاوكردەن ۋە دەكات ناۋى دەزگاكە و شوپىنى كاركردىنى تىدا دىارى دەكات.

۲- خوازىارى مۆلەت لەگەل داۋاكەيدا پىرەۋ و پرۆگرامى دەزگاكەى پىشكەش دەكات.

۳- بەرپۆۋەبەرايەتى گىشتى راگەياندىن و چاپ و بلاوكردەن ۋە داۋاكارىبەكە ئاراستەى ۋەزارەتى رۆشنىرى و لاوان دەكات، ۋەزىرى رۆشنىرى و لاوان بۇى ھەيە رەزامەندى دەزگاكانى پەيوەندار لەبارەيەۋە ۋەربگرىت، يان داۋاكارىبەكە رەتبكاتەۋە.

۴- ئەگەر شوپىنى دەزگاكە مولكى داۋاكار نەبىت، دەبىت گرېبەستى واژۇكراۋ پىشكەش بكات، بۇ شوپىنى كارەكەى.

۵- مۆلەتى دەزگاكە بۇ يەك سالە و دەبىت سالانە نوئى بكرىتەۋە بەپىچەۋانەۋە مۆلەتەكەى ھەلدەۋەشپتەۋە.

۶- خوازىارى مۆلەت دەبى ناۋ و لۆگۋى دەزگاكەى لە ۋەزارەتى بازىرگانى و پىشەسازى تۆماربكات.

۷- بەرپۆۋەبەرايەتى گىشتى راگەياندىن و چاپ و بلاوكردەن ۋە بەلپننامەيەك لە خاۋەنى دەزگاكە ۋەردەگرىت كە تىپىدا پابەندبوۋنى خۇى بە ياسا و رېنمايىبەكانى ھەرپىمى كوردستان دەسەلمپىنى.

۸- ئەگەر خوازىارى مۆلەت لەماۋەى شەش مانگ لە رۆژى دەرچوۋنى مۆلەتەكەى دەست بەكار نەبىت، ئەۋا مۆلەتەكەى ھەلدەۋەشپتەۋە.

۹- مۆلەتى دەزگاكە راگەياندىن برىتى نىيە لە مۆلەتى مېدىيى بىنراۋ و بىستراۋ بەلكو لەكاتى دامەزىراندنى مېدىيى بىنراۋ و بىستراۋ دەبىت رېكارەكانى دەرھىپنانى مۆلەتى بىستراۋ و بىنراۋ بگرىتەبەر.

حه وته م:

أ- رپوشوینه کانی وه رگرتنی مؤله تی چه پک:-

- 1- وه رگرتنی لارینه بوونی وه زاره تی ناو خو بو په خشی چه پک.
 - 2- ژماره ی که ناله کانی نابیت له (3) سی که نال که متر بیت و له (6) شه ش که نال زیاتر بیت.
 - 3- پیویسته که ناله کانی نیو چه پکه که یه ک خاوه نیان هه بیت.
 - 4- نابی به ناوی جیاواز و خاوه ندریتی جیاواز داوای مؤله تی چه پک بکریت.
- ب- کوالیتی گه یانندن : پیویسته میدیاکانی بیستراو و بینراو پابه ندبن به م خالانه:-
- 1- پاوه ری په خشکردن به پیی رهامه ندی و رپنماییه کانی به شی (IT) له وه زاره تی رپوشنبیری و لاوان/ به رپوه به رایه تی گشتی راگه یانندن و چاپ و بلاوکردنه وه به هه ماهه نگی له گه ل وه زاره تی گواستننه وه و گه یانندن ده بیت.
 - 2- تاوه ره کانی په خشکردن به پیی نه و ستاندارده ده بیت که له وه زاره تی گواستننه وه و گه یانندن و دهسته ی ژینگه دیاریکراوه.
 - 3- پیویسته نامیره کانی په خشی رادیو و ته له فزیون ستاندارد بیت، به پیی رپنماییه و رهامه ندی به شی ئای تی له وه زاره تی رپوشنبیری و لاوان/ به رپوه به رایه تی گشتی راگه یانندن و چاپ و بلاوکردنه وه و وه زاره تی گواستننه وه و گه یانندن.
 - 4- پیویسته نامیره کانی په خشکردن فله ریان هه بیت و سیسته می فله رکردنیان کارا بکریت، که به پیی رپنماییه کانی به شی (IT) له وه زاره تی رپوشنبیری و لاوان/ به رپوه به رایه تی گشتی راگه یانندن و چاپ و بلاوکردنه وه و وه زاره تی گواستننه وه و گه یانندن رپکده خریت.
 - 5- هه موو میدیاکان پیویسته پابه ندبن به و فریکوئینسی و له ره له رانه ی که له لایه ن به شی ئای تی له وه زاره تی رپوشنبیری و لاوان/ به رپوه به رایه تی گشتی راگه یانندن و چاپ و بلاوکردنه وه و وه زاره تی گواستننه وه و گه یانندنه وه بویان دیاری ده کریت.
 - 6- پیویسته له سه ره موو میدیاکان ئاستیکی به رز له گه یانندی ده نگ و ره نگ پیکه ش بکه ن.

مادده ی (5):

یه که م: مؤنیته رینگ

أ- مؤنیته رینگ بو لایه نی ناوه رپوکی میدیایی : (مؤنیته رینگ) له وه زاره تی رپوشنبیری و لاوان له به رپوه به رایه تی گشتی راگه یانندن و چاپ و بلاوکردنه وه ی ده بیت، ئه رکی ئه م به شه چاودیری کردن و تۆمارکردنی سه ریپچیبه کانی میدیا بیستراو و بینراو و کۆمپانیاکانی په خشکردنی میدیاییه له کاتی بوونی سکا لادا له لایه ن لیژنه یه کی تاییه ت له که سانی پرۆفیشنال بریار له سه ره سه ریپچیکردنه کان ده دریت، جگه له وه، لیژنه که پشت به و راپورتانه ده به ستیت که له لایه ن (په ره له مانی کوردستان و سه ندیکای رپۆژ نامه نووسانی کوردستان و دامه زراوه فه رمی و ئه کادیمیبه کانی تاییه تمه ند به راگه یانندن له هه ریمی کوردستان و داواکاری گشتی و ده سه لاتی دادوه ریبه وه ئاراسته یان ده کریت. کاری به شی مؤنیته رینگ و لیژنه که ته نها چاودیری کردنی نه و شازده خاله یه، که له (مادده ی سیپه م/ برگی سیپه م) دا هاتوووه به شه که هاوکار و ته واوکه ری به شی یاسابین.

ب- مۆنیتہرینگ بۆ لایه نی ته کنیکی په خش و گه یاندن: له وهزاره تی گواستنه وه و گه یاندن به نوسراوی فه رمی ئاگاداری مۆله ت پیدراوه کان ده کرین له کاتی بوونی هه ر سه ریچییه ک له رووی ته کنیکیه وه وینه یه ک ده درینه وهزاره تی رۆشنبیری و لاوان به مه به سته زانین و ئاگادار بوون .

ج- مۆنیتہرینگ له خودی که ناله که: له سه ره موو میدیا بیستراو و بینراوه کان پیویسته ئامیری مۆنیتہرینگییان هه بیت، بۆ هه لگرتنی ئه و برگه و به رنامه و بابه تانه ی که په خشی ده که ن بۆ ماوه ی (۹۰) رۆژ.

دووهم: لیژنه ی هاوبه ش

لیژنه یه کی هاوبه شی مه یدانی له وهزاره تی رۆشنبیری و لاوان و هه ر سێ وهزاره تی ناوخۆ و گواستنه وه و گه یاندن و ده سته ی ژینگه پییک ده هیئریت، بۆ به سه رکردنه وه ی ئیزگه کانی په خشی ده نگ و ره نگ، له کاتی کتوپردا پیویسته ئه ندازیاریکی گه یاندن یان ئه لیکترۆنیک ئه ندام بیت له لیژنه که ، کۆبونه وه ی ده وری هه بیت و راپۆرت پیشکه ش بکه ن.

ماده ی (۶): سه ریچیکردن

له کاتی سه ریچیکردندا میدیا بیستراو و بینراوه کان رووبه رووی لپیرسینه وه ی یاسایی ده بنه وه، که قورسترینیان راگرتنی په خشی ئاساییه به شیوه یه کی کاتی، لپیرسینه وه یاساییه که به پیی جووری سه ریچییه کان ده گۆریت، سه ریچییه کان دوو جوورن:-

یه که م: سه ریچییه ته کنیکیه کانی په خشکردن

سه ریچییه کان له به ر رۆشنایی راپۆرتی (به شی مۆنیتہرینگ) دیاری ده کریت و راسته وخۆ ئاراسته ی خاوه نی میدیا که ده کریت، ئینجا پیویسته له ماوه ی (۲۴) کاتژمیر له ئاگادارکردنه وه یان، سه ریچییه که یان بوه ستیندریت و راست بکریته وه.

۱- سه ریچییه کان ئه م بوارانه ی په خش ده گرنه وه:-

أ- نه بوون و دانه نانی فلته ر یاخود کارانه کردنی (پیویسته به گویره ی ستاندارد بیت و له لایه ن لایه نیکی فه رمی تیون کرابیت و پروانامه ی هه بیت که به گویره ی ستاندارد کارده کات).

ب- په خش نه کردن له و فریکوینس و باند و شه پۆلانه ی که له لایه ن وهزاره تی گواستنه وه و گه یاندنه وه رپگه ی پینه دراوه.

ج- بوونی ئامیری په خشکردنی ناستاندارد.

د- په خشکردن به پاوه ری زیاتر له وه ی که وهزاره تی گواستنه وه و گه یاندن رپگه ی پیداو.

ه- بوونی تاوه ری نایاسایی و تاوه ری ناستاندارد.

و- دروستکردنی ژاوه ژاو (تشویش) بۆ سیسته می گه یاندنی تر.

ز- بوونی هارمۆنیک یاخود (چه ندجاره ی له ره له ر).

۲- لپرسینه وهی یاسای بۆ رادیۆ سه ریپچیکاره کان : لپرسینه وهی یاسای و چه ند باره بوونه وهی سه ریپچیبه کان به م شیوهیه ده ستیپده کات و هه لده کشیت :-

أ- کارا نه کردنی فلتەر بۆ رادیۆ بۆ یه که مجار: ئاگادار کردنه وهیان به چاره سه رکردنی سه ریپچیبه که له ماوهی (۲۴) کاتژمیر.

ب- کارا نه کردنی فلتەر بۆ رادیۆ بۆ دووه مجار: پاگرتنی په خشی ئاسای رادیۆکه بۆ ماوهی (۲۴) کاتژمیر و ئاگادار کردنه وهیان به چاره سه رکردنی سه ریپچیبه که له ماوهی (۲۴) کاتژمیر.

ج- کارا نه کردنی فلتەر بۆ رادیۆ بۆ سییه م جار: پاگرتنی په خشی ئاسای رادیۆکه بۆ ماوهی (۴۸) کاتژمیر و ئاگادار کردنه وهیان به چاره سه رکردنی سه ریپچیبه که له ماوهی (۲۴) کاتژمیر.

د- کارا نه کردنی فلتەر بۆ رادیۆ بۆ چواره م جار: پاگرتنی په خشی ئاسای رادیۆکه بۆ ماوهی (۷۲) کاتژمیر و ئاگادار کردنه وهیان به چاره سه رکردنی سه ریپچیبه که له ماوهی (۲۴) کاتژمیر.

له باری چه ندباره بوونه وهی سه ریپچی، لپرسینه وهی یاسای، به پیی پیوه ره کانی پیشو و هه لده کشیت.

۳- لپرسینه وهی یاسای بۆ ته له فزیۆنه سه ریپچیکه ره کان : لپرسینه وهی یاسای و چه ندباره بوونه وهی سه ریپچیبه کان به م شیوهیه ده ست پی ده کات و هه لده کشیت:

أ- کارا نه کردنی فلتەر بۆ ئامیری په خشکردنی ته له فزیۆن بۆ یه که م جار: ئاگادار کردنه وهیان به چاره سه رکردنی سه ریپچیبه که بۆ ماوهی (۲۴) کاتژمیر.

ب- کارا نه کردنی فلتەر بۆ ئامیری په خشکردنی ته له فزیۆنی بۆ دووه م جار: پاگرتنی په خشی ئاسای بۆ ماوهی (۲۴) کاتژمیر، ئاگادار کردنه وهیان به چاره سه رکردنی سه ریپچیبه که له ماوهی (۲۴) کاتژمیر.

ج- کارا نه کردنی فلتەر بۆ ئامیری په خشکردنی ته له فزیۆنی بۆ سییه م جار: پاگرتنی په خشی ئاسای بۆ ماوهی (۴۸) کاتژمیر و ئاگادار کردنه وهیان به چاره سه رکردنی سه ریپچیبه که له ماوهی (۲۴) کاتژمیر.

د- کارا نه کردنی فلتەر بۆ ئامیری په خشکردنی ته له فزیۆن بۆ چواره مین جار: پاگرتنی په خشی ئاسای ته له فزیۆن بۆ ماوهی (۷۲) کاتژمیر و ئاگادار کردنه وهیان به چاره سه رکردنی سه ریپچیبه که له ماوهی (۲۴) کاتژمیر.

له باری چه ندباره بوونه وهی سه ریپچی، لپرسینه وهی یاسای به پیی پیوه ری پیشو، هه لده کشیت.

لپرسینه وهی یاسای له په خشکردن به پاوه ری زیاتر، هه ر ته له فزیۆنیک یان رادیۆیه ک له و پاوه ری که ریگه پیدر او ه زیاتر په خش بکات، ئه و:

ه- بۆ یه که مین جار، ئاگادار ده کریته وه بۆ ئه وهی له ماوهی (۲۴) کاتژمیردا چاره سه ری سه ریپچیبه که بیان بکن.

و- بۆ دووه مین جار، (۴۸) کاتژمیر په خشی ئاسای داده خریت و ئاگادار کردنه وهیان به چاره سه رکردنی سه ریپچیبه که له ماوهی (۲۴) کاتژمیر.

ی- بۆ سییه مین جار، (۷۲) کاتژمێر پەخشی ئاسایی دادەخریت و ئاگادارکردنەوهیان بە چاره سەرکردنی سەریچییە که لە ماوهی (۲۴) کاتژمێر.

ز- لە باری چەند بارەبوونەوهی سەریچیی، سزای داخستنی کاتی بۆ بەرنامە ئاساییەکان بە پیتی پیوهری سەرەوه هەڵدەکشیت.

۴- لێرسینه وهی یاسایی لە پەخشکردنی بۆ مۆلەت: لە باری پەخشکردنی بۆ مۆلەتی یاسایی، دەستبەجێ و راستەوخۆ لە ریگهی وهزارهتی ناوخوا و وهزارهتی رۆشنبیری و لاوان پەخشەکیان رادهگیریت و دەست بەسەر کهلوپەل و ئامپیرهکانیاندا دهگیریت.

ئەم ریکاره یاساییانه لەسەر کۆمپانیاکانی پەخش و نووسینگەکانی میدیای بیستراو و بینراوی بیانی و بۆ مۆلەت بە هەمان پیوهەر جیبه جی دهکریت.

۵- لێرسینه وه یاسایی لە نوینەکردنەوهی مۆلەتی سالانه: لە باری نوینەکردنەوهی مۆلەت، میدیا بیستراو و بینراوهکان هیچ مامەلەیهکی یاسایی و کارگێڕییان بۆ ناکریت، تاوهکو مۆلەتەکیان نۆی نهکەنهوه.

دووهم: سەریچییەکانی بواری راگەیاندن

ئەم سەریچییانە زیاتر پەيوهستن بە (ماددهی سییه م/ برگی سییه م) ی ئەم رپنماییه.

سەریچییەکان لە لایەن چەند لایەنیکی فەرمییه وه دیاری دهکرین، بەم شیوهیه:-

أ- راستەخۆ لە لایەن بەشی مۆنیتەرینگ لە بەریوه بهرایه تی گشتی راگەیاندن و چاپ و بلاوکردنەوهی وهزارهتی رۆشنبیری و لاوان.

ب- دەسلاتی دادوهری، لەکاتی یه کلابوونەوهی کیشه و سکالاکان لە دادگادا.

ج- لەسەر فەرمانی داواکاری گشتی لە هەریمی کوردستان لەسەر بنه مای ئەم رپنماییه و ئەحکامه گشتییهکانی تری وولات.

د- لەسەر داوای فەرمانگهی میدیا و زانیاری و لایەنه پەيوه نداره کان لە پیدانی مۆلەت بە گویرهی پەيوه نیداریان.

ه- لەسەر داوای سەندیکای رۆژنامه نووسانی کوردستان.

وهزارهتی رۆشنبیری و لاوان فەرمان ده رده کات بە جیبه جیکردنی رپوشوینی یاسایی به رامبه ر به میدیا سەریچیکاره کان، بە شیوهیه ک که گونجاو بیت له گه ل جۆری سەریچییە که، بە دوو شیوه:-

سەریچیی (أ): راگرتنی پەخشی ئاسایی بۆ ماوهی یه ک ههفته بۆ ئەو میدیایانە که به پيچه وانە ی (ماددهی (۴) / سییه م/ خاله کانی ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲) کاریان کردووه.

سەریچیی (ب): راگرتنی پەخشی ئاسایی بۆ ماوهی ۲۴ کاتژمێر بۆ ئەو میدیایانە که به پيچه وانە ی (ماددهی (۴) / سییه م/ خاله کانی ۶-۷-۸-۹-۱۰-۱۱-۱۲-۱۳-۱۴-۱۵-۱۶) کاریان کردووه.

سەرپێچی (ج):

له کاتی پابه ندنه بوون و بهرده وامبوون له سهر سه رپيچيه كان، راگرته كه چه ند باره ده بيته وه، نه گهر له ماوهی (۲) دوو سالدا (۵) پينچ سه رپيچي هه بوو ده خريته لیستی ره شه وه (Black List).
 نه وه كه نالانهی كه ناویان ده كه ويته ناو (لیستی ره ش) هوه هيچ هاوكاری و پالپشتی و پشتگيرييه كه ناكرين له لایهن وه زاره تی رۆشنبیری و لاوان بۆ ماوهی يهك سال، وه به لیستیک هه موو سه ری سالیك ناوی هه موو نه و میدیا بیستراو و بینراوانه ره وانهی نه نجومه نی وه زیران ده كريت .

دوای خستنه (لیستی ره ش) هوه نه نجومه نی وه زیران گشتانن بۆ هه موو وه زاره ته كان بكات تا وه كو هيچ مامه له يهك له گه ل نه وه كه نالانه نه كات بۆ يهك سال .

و- پيويسته له سه ر كو مپانیاكانی په خش و میدیا، سه رپيچيكاره كان له جياتی په خشی ئاسایی، به دريژایی نه و ماوه يه به چاپكراوی و به روونی له سه ر سكرینی ته له فزيونه كه یا ندا فهرمانی وه ستاننه كه په خش بكن، كه تیايدا به روونی ئاماژه ی به ماوهی وه ستانی په خشی ئاسایی و هۆكاری وه ستانن و سه رپيچيه كه یان كرابیت.

ماده ی (۷): رسووماتی مؤله ت و نوێکردنه وه ی سالانه

یه كه م:

۱- رسووماتی مؤله تی رادیو: سه رتاسه ری (زیاتر له پارێزگایه ك): (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ده ملیون دیناری عێراقی، نوێکردنه وه ی سالانه ی (۴/۱) نه م بره يه. ناوچه یی (له پارێزگایه ك): (۵,۰۰۰,۰۰۰) پينچ ملیون دیناری عێراقی، نوێکردنه وه ی سالانه ی (۴/۱) نه م بره يه.

۲- رسووماتی مؤله تی سه رله نوێ په خشکردنه وه ی رادیو عێراقی و جیهانییه كان: په خشکردنه وه ی سه رتاسه ری (زیاتر له پارێزگایه ك): (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ده ملیون دیناری عێراقی، نوێکردنه وه ی سالانه ی (۴/۱) نه م بره يه. په خشکردنه وه ی ناوچه یی (له پارێزگایه ك): (۵,۰۰۰,۰۰۰) پينچ ملیون دیناری عێراقی، نوێکردنه وه ی سالانه ی (۴/۱) نه م بره يه.

دووهم: رسووماتی مؤله تی ته له فزيون:

۱- رسووماتی مؤله تی ته له فزيونی لۆكالی (DVB-T)

۲- سه رتاسه ری (زیاتر له پارێزگایه ك): (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) بیست ملیون دیناری عێراقیه و نوێکردنه وه ی سالانه ی (۴/۱) نه م بره يه.

۳- ناوچه یی (پارێزگایه ك): (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ده ملیون دیناری عێراقیه و نوێکردنه وه ی سالانه ی (۴/۱) نه م بره يه.

۴- رسووماتی مؤله تی سه ته لایت: (۴۰,۰۰۰,۰۰۰) چل ملیون دیناری عێراقیه و نوێکردنه وه ی سالانه ی (۴/۱) نه م بره يه.

۵- رسووماتی ده ره یانی مؤله تی سه رله نوێ په خشکردنه وه ی ته له فزيونه عه ره بی و جیهانییه كان: (۱۲,۰۰۰,۰۰۰) دوانزده ملیون دیناری عێراقیه و نوێکردنه وه ی سالانه ی (۴/۱) نه م بره يه.

- ٦- پسووماتي مۆلەتي چەپك: (٣٠,٠٠٠,٠٠٠) سي مليۆن ديناري عيراقيه و نوپكردنه وهى سالانهى (٤/١)ى ئەم برهيه.
- ٧- پسووماتي مۆلەتي كەنالى ئونلاين: (٥,٠٠٠,٠٠٠) پينچ مليۆن ديناري عيراقيه و نوپكردنه وهى سالانهى (٤/١)ى ئەم برهيه.
- ٨- پسووماتي مۆلەتي كۆمپانياكانى پەخشى (IPTV): (٢٠,٠٠٠,٠٠٠) بيست مليۆن ديناري عيراقيه و نوپكردنه وهى سالانهى (٤/١)ى ئەم برهيه.
- ٩- پسووماتي مۆلەتي كۆمپانياكانى پەخشى (DVB-T): (٢٠,٠٠٠,٠٠٠) بيست مليۆن ديناري عيراقيه و نوپكردنه وهى سالانهى (٤/١)ى ئەم برهيه.
- ١٠- پسووماتي سالانهى بەكارهينانى فريكوينسى لەلايهن كەنال و كۆمپانياكانى پەخشى (DVB-T) بەپيى گريبهستىك دەبيت كە لەلايهن ليژنهيه كى پسپۆر لە وهزارهتي رۆشنيرى ولاوان ديارى دهكرت.
- ١١- پسووماتي سالانهى بەكارهينانى لەرهلەر لەلايهن راديۆ و كۆمپانياكانى پەخشى (راديۆى ديجيتالى) بۆ هەر لەرهلەريك بەپيى گريبهستىك دەبيت كە لەلايهن ليژنهيه كى پسپۆر لە وهزارهتي رۆشنيرى و لاوان ديارى دهكرت.
- ١٢- پسووماتي كۆمپانياكانى پەخشى راديۆى ديجيتالى: (٢٠,٠٠٠,٠٠٠) بيست مليۆن ديناري عيراقيه و نوپكردنه وهى سالانهى (٤/١)ى ئەم برهيه.
- ١٣- پسووماتي كۆمپانياكانى بواری فرۆشتن و بەكريدانى فريكوينسى سەتهلايت: (٥,٠٠٠,٠٠٠) پينچ مليۆن ديناري عيراقيه و نوپكردنه وهى سالانهى (٤/١)ى ئەم برهيه.

سيههه: باجى كاركردى نووسينگه جيهانيه كاني راديۆ و تهلهفزيۆن و ئازانسە كاني ههوال :

- ١- پسووماتي كردنه وهى نووسينگهى ميديا بيستراو و بينراوه كاني جيهانى له ههريمي كوردستان: (٥,٠٠٠,٠٠٠) پينچ مليۆن ديناري عيراقيه و نوپكردنه وهى سالانهى (٤/١)ى ئەم برهيه.
- ٢- پسووماتي كردنه وهى نووسينگهى ئازانسە جيهانيه كاني ههوال سالانهيه و برهكهى (٢,٠٠٠,٠٠٠) دوو مليۆن دينار عيراقيه.
- ٣- پسووماتي دامەزراندنى ئازانسە ناوخوييه كاني ههوال سالانهيه و برهكهى (٢,٠٠٠,٠٠٠) دوو مليۆن ديناري عيراقيه.

چوارهه: پسووماتي مۆلەتي SNG جوولاو و جيگير:

- پسووماتي مۆلەتي بەكارهينانى ئامپيري SNG جوولاو: (٢,٠٠٠,٠٠٠) دوو مليۆن ديناري عيراقيه و نوپكردنه وهى سالانهى (٤/١)ى ئەم برهيه.

پينجههه:

- ١- پسووماتي مۆلەتي دهزگاكاني رۆشنيرى و راگه ياندن: پسووماتي مۆلەتي دهزگاكاني رۆشنيرى و راگه ياندن: (١,٥٠٠,٠٠٠) يهك مليۆن و پينچ سەد ههزار ديناره.
- ٢- پسووماتي نوپكردنه وهى مۆلەتي دهزگاكاني رۆشنيرى و راگه ياندن: (١,٠٠٠,٠٠٠) يهك مليۆن ديناره.

شەشەم:

۱- پسووماتى گۆرپىنى ناوى ميديا بيستراو و بينراوه كان: (۲۵۰,۰۰۰) دووسەد و پەنجا ھەزار دىنارى عىراقىيە.

۲- لە كاتى سەرپىچى لە خالە كانى برگەى سىيەمى ماددەى سىيەم پسووماتى ميدياى بيستراو و بينراو و كۆمپانىياكانى پەخش بۆ ھەر سەرپىچىيەك (۱%) لەسەدا يەك زىاد دەبىت.

جەوتەم:

پسووماتى گۆرپىنى خاوەندارىيەتى ميديا بيستراو و بينراوه كان دواى وەرگرتنى لارىنەبوونى وەزارەتى ناوخۆ: (۵۰۰,۰۰۰) پىنج سەد ھەزار دىنارى عىراقىيە.

ماددەى (۸):

لە كاتى دروستبوونى كېشە و گرافتە كان و پەنابردنە بەر ياسا و دەسەلاتى دادوهرى، ئەم سىستەم و رېنمايىيە ھاوشان لەگەل ياساى كارى رۆژنامەنووسى لە ھەريىمى كوردستان و ياساى مافى دانەرو مافە ھاوسىكانى و ئەحكامەكانى ترى گشتى، دەبنە پىوهرىك بۆ برپاردان لەو پرسانەى كە دەچىتە بەردەم دەسەلاتى دادوهرى.

بەشى دووهم

رېكخستنى ميدياى ئەليكترونى

ماددەى (۹): ئەم رېنمايىيە بوارى رۆژنامەگەرى و رۆژنامەنووسان ناگرىتەو، بەشىوھىەك كە:

۱- دەزگای ميدياى كە ھەوال و زانىارى لە رېگەى نووسىن دەگوازىتەو و ئەدرىس و ناوئىشانى ئاشكرای ھەيە.

۲- رۆژنامەنووس، ئەو كە سەيە پىشەى رۆژنامە نووسىيە و كارى رۆژنامەنووسى دەكات، گرپەستى رۆژنامەنووسى لەگەل دەزگایەكى رۆژنامەى ئۇنلاينى (مىدياى ئەليكترونىدا) ھەيە. ژيان و گوزەران و خانەنىشىنى لە پىشەى رۆژنامەنووسىدا مسۆگەر دەكات.

۳- ميدياى ئەليكترونى، پىگە و بلۆگ و پورتال و پەيچ و ھەر شىوازىكى دىكەى گەياندى ھەوال و زانىارى و شىكارى دەگرىتەو، كە لە چوارچىوہى پىشەى رۆژنامەنووسىدايە.

ماددەى (۱۰): بوار و رايەلەكانى ئەم رېنمايىيە

بەھوى پىشكەوتنى تەكنۆلۆژىاي گەياندىن و گەيشتن و پەيوەندى راستەوخۆ، لەسەر ئاستى جىھانىدا، بوارىكى دىكەى جىاواز لە كارى ميدياى و رۆژنامەنووسى دروستكرىو، كە تاك دەتوانىت پەيوەندى بە ھەموو جىھانەو بەكات و ھەموو بابەت و فىلم و قىديو و كارىكى ھونەرى و دەرختنى داھىنان و تواناى كەسى بلاوبكاتەو. ئەم رېنمايىيە ئەمانە دەگرىتەو، كە لە رېگەى:-

۱- بەردەستبوونى ئىنتەرنېت.

۲- ھەموو جۆرەكانى كۆمپيوتەر و مۇبايل و تابلېت و ئامپىرىكى زىرەكى بەردەست.

۳- ئاپ و پرۆگرامەكانى بىلاوكردنەوھى راستەوخۇ و تۆماركراو (پەيچ و پۆرتال و گرووپى ناو ئەپە كانى پەيوەندى و پۆرتاللى مېدىياى ئەلىكترونى، و ئىب تى قىيە كازيان و جۆرە كانى دىكەى ھەنووكەيى و داھاتوو لەم بواردەدا).

۴- ئازادى رادەربىرېن بە ھەر شىپوازيك كە بۆتە بەشىك لە مافەكانى مروڤ و لە ھەرىمى كوردستاندا مسۆگەرە.

ماددەى (۱۱): لايەنەكانى جىبەجىكردن:

۱- لايەنەكانى ھاوكار لە جىبەجىكردى ئەم رېنمايىبەدا، وەزارەتى گواستەنەوھ و گەياندن و كۆمپانیا كانى پىدەرى ئىنتەرنېت و مۇبايل و كۆمپانیاى دابىنكردنى خزمەتگوزارى ئىنتەرنېت (ISP) لە ھەرىمى كوردستان، بەرپىسى يەكەم دەبن لە جىبەجىكردى ناوەرپۆكى ئەم رېنمايىبە.

۲- بۆردىك لە نوینەرانى وەزارەتى رۆشنىبىرى و لاوان، وەزارەتى ناوخۇ، وەزارەتى گواستەنەوھ و گەياندن و سەندىكاي رۆژنامەنووسان و فەرمانگەى مېدىيا و زانىارى بۇ جىبەجىكردى ئەم رېنمايىبە دروست دەكرىت، وەزارەتى رۆشنىبىرى و لاوان سەرىرەشتى ئەم بۆردە دەكات.

۳- وەزارەتى رۆشنىبىرى و لاوان بىپارى كۆتايى لەسەر ھەر رېكارىك دەدات، كە بەپىي ئەم رېنمايىبە دەسەلاتى جىبەجىكردن و بەدواداچوونى ھەيە.

ماددەى (۱۲): قەدەغەكراوھەكان

قەدەغەكراوھەكانى بىلاوكردنەوھ لە سۆشىيال مېدىيا و سەرجم ھۆيەكانى پەيوەندى ئەلىكترونى بە وەرگر ئازادى بىرورا و بىلاوكردنەوھ مسۆگەرە جگە لەم بابەتانە:

۱- ھەر بابەتتىك ھاندانى تىدا بىت بۇ دووبەرەكىنانەوھ لە نىوان توپژەكانى كۆمەلگەى كوردستانى، بە تايبەتى لە پرووى نەژادى، نەتەوھىيى، ئايىنى، رەگەزىيى يان ھەر بواریكى تىكدانى ئاشتەوايى كۆمەلایەتى لى بکەوئتەوھ.

۲- پەخشنەكردن و بىلاونەكردنەوھى ئەو بابەت و وینانەى ھانى كىردارى توندوتىژى و تىرورىستى و تاوان و تاوانكارى دەدەن، ياخود زەمىنە سازى بۇ تاوانكارىبەكان دەپەخسىنن، يان سووكايەتى بە كەس و بە ئاين و ئايىنزا و مەزھەبەكان و سىمبولى نەتەوھىيى و نىشتمانى بكرىت.

۳- بىلاوكردنەوھى ئەو باس و بابەتانەى دەبنە ھۆكارى تىكدانى كولتورور و داب و نەرىت و ئادابى گشتى كۆمەلگە، كە لە ياسا بەركارەكان دىارىكراون، بەدەر لەوھ (ھەموو شىپوازەكانى دەربىرېن، لە چوارچىوھى ئازادى و دىموكراسىدا مسۆگەرە).

- ۴- وەرگرتن له ناوهرپۆکی باس و بلاوکرارهکان، به جۆریک، که به ئەنقەست و به مەبەستی تاییهت بهشیک یان تهواوی بهرههه و نووسراوی کهسانی تر بکریته مولکی خۆت، یان کهسانی تر، تهناهت ئەگەر به وەرگێران یا گواستنوهه بیت، که له سهراوهی ناوخۆ یان دهرهکی وەرگێرا بیت.
- ۵- بلاوکردنهوه و کوپیکردنی دهنگ و فیلم و وینه و نامهی تاییهتی، یان ههر دۆکیۆمینیتیکی تر که کهسیک دهیداته دهزگایهک وهک ئەرشیف بۆ پاراستن و چاککردن و لیکۆلینهوه و پیدشستن.
- ۶- بلاوکردنهوهی وینه و قیدیۆی (ههموو شیوازه کانی پۆرن) به ههر دوو رهگهزه کهیهوه، یان ئەو بابته و شیوازهی ئامانجی ورووژاندنی سیکیسی تیدایه.
- ۷- بلاوکردنهوه و پهخشی ههر بابتهیک بهبی رهزاهندی خاوهن مافی بهرههه (نووسەر، وینه، دهنگ، میوزیک، نهخشه، بهرنامهی ئەلیکترۆنی، کوپیکردنی CD، فیلم، کاسیته و...هتد).
- ۸- بلاوکردنهوهی بهلگه و دۆکیۆمینت و فهرمانی نهینی سهربازی و نهینییهکانی لهشکر و جوولهی سهربازی، ههروهها نهخشهی قهلا و پیگه لهشکرییهکان له کاتی شهڕ یان ئاشتیدا بیت قهدهغهیه.
- ۹- بلاوکردنهوهی دانیشتنه نائاشکراکانی دادگایکردن له دادگاگان، یان نهینییهکانی لیکۆلینهوه له تاوان یان لیکۆلینهوه کانی سهراوهی ئاسایش له ههریم، یاخود بلاوکردنهوهی دانیشتنه داخراوهکانی پهڕلهمان، ئەگەر رهزاهندی بۆ وهرنهگیراییت.
- ۱۰- بلاوکردنهوهی ههر بابته و دهنگۆیهک که کهسیک له کهدار دهکات یان نهینی ژیانی کهسیک ئاشکرا دهکات، هههچهنده راست بن، تهنها له ریگهی دادگاوه رهزاهندی بۆ وهردهگیریته.
- ۱۱- بلاوکردنهوهی ئەو بابته تانهی بهرزه وهندییهکانی گشتی دهخه نه مهترسی، هاوشیوهی گومان له ئازادی بیروپا و سیاسهتی ئابووری و ئاسایشی نیشتمانی و ههر بهرزه وهندییهکی دیکهی گشتی هاوڵاتیانی کوردستان.
- ۱۲- ئاشکراکردنی نامه، تهلهگرام یا ئەو جۆره دۆکیۆمینتانهی له لایه ن ئۆرگانه کانی حکومهتهوه مۆلهتی بلاوکردنهوهی گشتی نییه.
- ۱۳- ههر بابتهیک ناوزرا نندی کهس و سیمبولی نیشتمانی لی بکهوئتهوه، به راستهوخۆ یان ناراستهوخۆ، له سهراوهی ناوخۆیی پشتراست کرابیتهوه یان ههر هۆیهکی میدیایی دهرهکی بلاوکرابیتهوه.
- ۱۴- ههموو جۆریکی بازرگانی نادرست و ریکلامی ههلهخه له تینهر (فریودانی بازرگانی)، که یاسای ریکلام چارهسهری نه کردوه، به تاییهتی له هۆیهکانی بلاوکردنهوهی ئەلیکترۆنی.
- ۱۵- ههموو ئەو خالانهی به سههرپیچی و تاوان ئەژمار ده کرین، له یاساکانی (رۆژنامه گهری، بهرهنگار بوونهوهی توندوتیژی خیزانی، قهدهغه کردنی خراپ به کارهینانی ئامپیرهکانی په یوهندی، ریکلامی بازرگانی، مافی به دهستهینانی زانیاری..هتد).

ماددى (۱۳): رېكاره ياساييه كان

- ۱- ھۆشدارى يان ئاگادار كوردنە ھەي راستە ھۆخۇ بە لايەنى سەرىپچىكار، لە رېگەي ئەلىكترونى بېت يان ئەدرېسىكى زانراو.
- ۲- راگرتنى ئامرازي بىلاو كوردنە ھەي ئەلىكترونى، پەيجى تۆرى كۆمە لايەتى و پورتال و گروپ و بلۇگەر بېت، يان ناوى خواستراو ياخود گروپى ئەلىكترونى لەسەر جۇر و شىوازيكى ئامرازە كانى ئەلىكترونى.
- ۳- جولاندنى يان ھاو كارى كوردنى دادگا لەسەر دۆسىيەي تاوان لە دژى شىوازه كانى بىلاو كوردنە ھەي ئەلىكترونى (بوارى ميديا و رۆژنامە نووسى ناگرېتە ھە - ماددى ۹).

ماددى (۱۴): مافى ھاوولاتى

- ۱- ھەر ھاوولاتىيەكى ھەرىمى كوردستان لە ناو ھەي يان لە دەرە ھەي ولات بېت، مافى داواي ياسايى لەسەر پىشپىل كوردنى مافى كەسىي خۇي يان تەواوي خىزانە كەي ھەيە، بەپىي ئەم رېنمايىيە، ھەزارەتى رۆشنىبىرى و لاوان، رېكارى پىپويست دەگرېتە بەر.
- ۲- سەرجەم ھاوولاتىيان مافى ئەو ھەي يان ھەيە كە چاودېر بن بەسەر تۆرى ميدياي ئەلىكترونى و ھۆكارە كانى دىكە، بۇ پاراستنى كولتور و سىستەمى كۆمە لايەتى و بەرژە ھەندىي گشتى و ئاسايشى گشتى لە ولاتدا.
- ۳- ھەموو ھاوولاتىيان مافى تۆمارى (كەيس) يان لە دادگا بەپىي ياسا بەركارە كانى ھەرىمى كوردستان ھەيە، ھەر ھەي لە ھەمان كاتدا مافى مەدەنيان دەبېت.

بەشى سىيەم

رېكخستنى رېكلامى بازارگانى

ماددى (۱۵):

- يەكەم:** ھەزارەتى رۆشنىبىرى و لاوان (بەرىو بەرايەتى گشتى راگەياندن و چاپ و بىلاو كوردنە ھەي)، بە ھەماھەنگى لە گەل ھەردوو ھەزارەتى (شارەوانى و گەشتوگوزار، بازارگانى و پىشە سازى) لايەنى جىبە جىكارى ئەم رېنمايىيەن.
- دووم:** پىكھىنانى لىژنەيەكى سى كەسى لە بەرىو بەرايەتى گشتى راگەياندن و چاپ و بىلاو كوردنە ھەي بۇ ھەلسەنگاندىن و بىرپاردان لەسەر رېكلامە كان، بۇ جىبە جىكاردىن ماددى (۳) ي (رېگە پىنە دراو ھەي كان) و خالى دووم لە ماددى (۴) ي (ھوكمە سزايىيە كان) ھەي ياساكە، بەمەرجىك سەرۇكى لىژنەكە ياساناس بېت و دوو ئەندامەكەي تريان شارەزا ياخود لە بواري راگەياندن، ئەكادىمى بن.
- سىيەم:** پىكھىنانى لىژنەيەكى سى كەسى لە ھەر بەرىو بەرايەتىيەكى پارىزگان بۇ مەبەستى بەدواداچوونى مەيدانى بۇ پرسى رېكلامى بازارگانى.

ماددهی (۱۶):

یہ کہم: پیوہرہ گشتیہ کانی ریکللام

- ۱- نابیت ماوهی ریکللام له (۱۰%) ی هیچ بهرنامه یهك و درامایهك زیاتر بیت.
- ۲- پیویسته گرنگی به لایه نی کوالیت و جوانی ریکللامه كه بدریت و نابی ئاستی هونه ری و تهکنیکی نزم بیت.
- ۳- پیویسته ریکللامه کان کاریگه ری نه ری نی و نیگه تیقیان له سه ر ئاشته وایی خیزان و کومه لگه نه بیت.
- ۴- پیویسته گوتاری نیو ریکللامه کان پاراو بن و له چوارچیوهی نه ریتی گشتیدا بن و جنیوو و قسه ی نه شیاو یان تیدا نه بیت.
- ۵- نابی ریکللام کردن بۆ کالایهك ، یان کۆمپانیا ، مۆل و بازار هتد له سه ر حیسابی شکاندن یان ناشربنکردنی کالایهك یان کۆمپانیا ، مۆل و بازار و هتد تر بی.
- ۶- له ریکللامدا ، نابی سیمبولی نیشتمانی و نه ته وهی و ئایینی و شوینه گشتییه کان و دامو ده زگای حکومهت به کاربهی نریت.
- ۷- نابی لۆگۆی هیچ کالایهك یان کۆمپانیا و هتد ، به کاربهی نری که ئاماژه ی جیا کاری نه ته وهی و ئایینی و ره گزی تیدا بیت ، یان ئاماژه بۆ ئەم جیا کارییه نه له دهق و وینه و نواندن ری کللامه كه دا هه بی.
- ۸- نابی له ریکللامدا په سه ندی ولاتان و دهوله تان و نه ته وه ، کۆمپانیا و هتد ، تیدابی به سه ر ئه وانی تره وه.

دووهم: ئه و ریکللامانه ی ریگه پیدراو نین:

- ۱- ئه و به ره مانه ی به پیی یاسا و ریئماییه کانی حکومهت ریگه پیینه دراون بۆ به ره مهینان ، بازار گانی پیکردن ، یان هاوردنه کردنیان له ریگه ی سنووره کانه وه ، که به کوالیتی کۆنترۆلدا تیپه ر نه بوو بن.
- ۲- ئابرو و ناوبانگی پیشه یی کهس ، یان توئیژیک بزپنییت ، یان له ریگه ی به راوردی نادروسته وه له نرخ ی به ره مه کانی خه لکانی تر که م بکاته وه.
- ۳- بییته هۆی روودانی کرده یه ک ، یان کۆمه لیک کرده له دژی یاسا و ریئماییه کانی هه رییم.
- ۴- ئه و پرۆژانه ی کاریگه ری خراپیان له سه ر ژینگه هه یه و ناکوکن له گه ل یاسا و ریئماییه کانی ده سته ی ژینگه له هه رییم.
- ۵- به کارهینانی سیمبول و سرووده نیشتیمانییه کان.
- ۶- تیکدانی ئاشته وایی له نیوان پیکهاته کانی هه رییمدا.
- ۷- سووکایه تی بیت بۆ ئایینه کان و ئه ده ب و هونه ر و پرسه نه ته وه ییه کان له هه رییم.
- ۸- پیشیلی مافی خاوه ندریتی داھینان و هزری بکات.

- ۹- بانگه شه بۆ جياكارى رېگه زى (جېنده رى) بكات.
- ۱۰- به رهه مى ناوخۆى به خراب و بېكه لك ناو بات.
- ۱۱- به كارهيئانى چهك و تهقه مه نى.
- ۱۲- پيشاندانى ديمه نى توندوتىژى.
- ۱۳- ناشرىنكردى جلوه رگى كوردى و جلوه رگى نه ته وه كانى ديكه ي كوردستان.
- ۱۴- رېكلامكردن بۆ نيرگه له و جگه ره و خواردنه وه كحوليه كان.
- ۱۵- ناوهيئانى ناوه نديك، يان ده زگايه كى زانستى بۆ يه كلاكردنه وه ي باشى كالاكه، به بى ئه وه ي له لايه ن سه رچاوه يه كى فه رمى پشتگيرى كرابييت و په زامه ندى ناوه نده كه وه رگيرايييت.
- ۱۶- نووسين و ويئهى واى تىدايييت، ناوه روؤكه كانيان ئاماژه به ئازاردانى ئاژه لان بكات.
- ۱۷- به كارهيئانى مرؤف وهك كالا له رېكلامدا.
- ۱۸- مادده ي هؤشبه ر، يان ئه و ماددانه ي هه مان كارىگه رى مادده ي هؤشبه ريان هه يه .
- ۱۹- پورنؤ و كارى له شفرؤشى و نيشاندانى جهسته به مه به ستى و روژاندن.
- ۲۰- به كارهيئانى ئاوازي فؤلكلورى و گووانى و به رهه مى ديكه ي هونه رمه ندان له كارى رېكلام به بى په زامه ندى وه زاره تى رپوشنبيرى و لاوان و سه نديكاي هونه رمه ندانى كوردستان و هونه رمه نده كه، يان ميراتگرانى (مه به ست له به رهه مى ديكه ي هونه رمه ندان: پارچه ميوزيك، تابلؤ، گرته يه كه له دراما و فيلم و شانؤ..هتد).

سېيه م: رېكلام له م شوينانه دا رېگه پيئنه دراوه

- ۱- شوينه ئاينيه كان و ناوچه شوينه وارى و كه له پوورييه كان و ديواربه نده كانيان.
- ۲- داموده زگانى ده ولت و ئه و جيگا و بينايانه ي مولكى گشتين.
- ۳- مۆنؤمېنت، باخچه گشتيه كان، په يكه رو سومبوله كان به بى په زامه ندى لايه نى په يوه نديدار.
- ۴- هه ر جيگايه كى ديكه كه يه كه ي كارگيرى ديارى ده كات.

چوارم: رېكلامه رېگه پيئنه دراوه كان له بوارى ته ندروستيدا

رېكلامكردن له بوارى ته ندروستى و ده رمان، ده بيت به په زامه ندى وه زاره تى ته ندروستى بيت و به نووسراو لارينه بوونى رېكلامه كه بكات و ويئيه كه له لارينه بوونه كه بدرييت به به شى رېكلام، له به رپوه به رايه تى گشتى راگه ياندن و چاپ و بلاوكردنه وه.

پيئنه م: رېگايئنه دراوه كان له رېكلامى مندالاندا

- ۱- بېريزى به رامبه ر سه رپه رشتيارانى مندالان.
- ۲- سه رنجراكيئشانى مندال بۆ به كارهيئانى كالا يه كه كه واى لى ده كات له مندالى تر پيشكه و تووتر بيت.

ماددهی (۱۷): جیبہ جیکردن و بلاوکردنه وهی رینماییه که له رۆژنامهی وه قایعی کوردستان :

أ- رینماییه ژماره (۱) ی سالی ۲۰۱۴ هه لده وه شپته وه .

ب- ئەم رینماییه پاش بلاو بونه وهی له رۆژ نامه ی فه رمی (وه قایعی کوردستان) ده چپته بواری جیبه جیکردنه وه.

ج- پپو یسته میدیای بیستراو و بینراو و به کارهینه رانی تۆره کۆمه لایه تییه کان وه ک سۆشیال میدیا و کۆمپانیاکانی ریکلام له ماوه ی (۳) مانگ خۆیان له گه ل حوکمه کانی ئەم رینماییه بگونجین.

هۆکاری پپو یست بۆ ده رکردنی ئەم رینماییه

هه ری می کوردستان بوو ژانه وه یه کی گه وه ی سیاسی، ئابووری، کولتووری، کۆمه لایه تی و بازرگانی به خۆیه وه ده بینیت، فراوانبوونی رپه هه نده کانی راده رپین هاو ده م و ته واوکه ری ئەم بوو ژانه وه و پپشکه وتنه مه زنه ن، بنه مای ئەم پپشکه وتنه پاراستنی ئازادیی راکه یان دن و راده رپین و نه بوونی سانسۆره. ئەم پپشکه وتنه ی که له هه موو بواره کانداهیه، وایکردوه بواری راکه یان دن بیستراو و بینراو گه شه یه کی زۆر به خۆیه وه بینیت و راپه له کانی له زۆر بووندا بیت، به جۆرێک که پپو یست ده کات کارکردنی ئەم راپه لانه به رینماییه له سه ر رۆشنایی یاسا به رکاره کانی هه ری می کوردستان ریک بخریت.

ئەم رینماییه هانده ری که بۆ پپشگه ری کردن و جپگه ری کردنی کاری پپروفیشنال و کوالیتی به رز له کاری راکه یان دن بیستراو و بینراو و سۆشیال میدیا و ریکلامی بازرگانی، هاوکات پاراستنی ئازادی رۆژنامه گه ری و کاری میدیاییه که گریدراوی به رپرس یاریتی کۆمه لایه تی و نیشتمانییه و پپو یسته بازنه ی هاو کاری کردنی نیوان کۆمه لگا و حکومه ت و میدیا فراوانتر بکات، بۆ ئەوه ی میدیا راکه یان دن و به رپرس یارتر بیت و دوور بکه ویتته وه له هه موو ئەو ئا کارانه ی که ئەم ئه رکه گه وه رییه دوو چاری داوه کانی چه واشه کاری و هه وال هه لبه ستن و تانه و ته شه ر و ده ست درپژیکردن ده کات به رامبه ر که س و کۆمه لگه و نیشتمان و زمان و به ها کانی ئاشته وایی کۆمه لایه تی و پپکه وه ژبان له هه ری می کوردستان.

حه مده ی حه مده سه عید

وه زی ری رۆشنییری و لاوان

وهزارهتی بازرگانی و پیشه‌سازی

ژماره ٢٠٥٣ له ٢٠٢٣/٥/١٤

پالپشت به و دهسه‌لاته‌ی پیمان دراوه له ماده‌ی (٦) برگی (٢) له یاسای وهزارهتی بازرگانی و پیشه‌سازی ژماره (١٠) ی سالی (٢٠١٠) ی هموارکراو بریارماندا به ده‌چواندنی ئەم رینماییه‌ی خواره‌وه.

رینمایي ژماره (٤) ی سالی ٢٠٢٣

همواری یه‌که‌می رینمایي به‌خشینی هه‌ویرکاری له هه‌رئمی كوردستان

ژماره (٣) ی سالی ٢٠٢١

ماده‌ی (١): ماده‌ی (٥) له رینمایي ژماره (٣) ی سالی (٢٠٢١) هه‌لده‌وه‌شیتته‌وه.

ماده‌ی (٢): ئەم رینماییه‌ی له رۆژی بلا‌و‌کردنه‌وه‌ی له رۆژنامه‌ی وه‌قايعی كوردستان جیبه‌جی ده‌کریت.

کمال مسلم

وه‌زیری بازرگانی و پیشه‌سازی

وهزارهتی داد

ژماره: ٢٥٢٣ له ٢٠٢٣/٥/١٨

بهیانی

ژماره (٥) ی سالی ٢٠٢٣

دوابه دوای ده رکردنی بهیانی ژماره (١) ی سالی (٢٠٢٠) ی وهزاره تمان تایبته به کردنه وهی (به ریوه به رایه تی جیبه جیکردنی دووهم له پاریز گای هه ولیر و دیاری کردنی ئه و مامه لانه ی ئه م به ریوه به رایه تیه رایه ده کات) سه ره پای ئه وه له پینا و به رژه وهندی گشتی و به پیی ئه و ده سه لاتهی پیمان دراوه بریارماندا به:

- ١- تایبته تمه ند کردنی ئه م به ریوه به رایه تیه به رایه کردنی مامه له کانی (الاوراق التجارية القابلة للتداول) و جیبه جیکردنی مامه له کانی (کۆمپیا له کان) وه ک له ماده ی (١٤) پرگهی (یه که م) خالی (أ) له یاسای جیبه جیکردنی ژماره (٤٥) ی سالی (١٩٨٠) هه موارکرا و هاتوو ه.
- ٢- ئه م به یانه له روژی ده رچوونی جیبه جی ده کریت و له روژنامه ی فه رمی وه قایعی کوردستان بلاوده کریته وه.

فه رسه ت أحمد عبدالله

وهزیری داد

وهزارهتی داد

ژماره: ٢٦٢٣ له ٢٠٢٣/٥/٢٢

بهیانی

ژماره (٦) ی سالی ٢٠٢٣

له ژیر روژنامه ی په زامه ندی وهزاره تی دارایی وئابوووری به ژماره (١٤٢١) له ٢٠٢٣/٢/٢٧ وه له بهر به رژه وهندی گشتی بریارماندا به:

- ١- به ستنه وهی (به ریوه به رایه تی ووردینی) به (نووسینگهی وهزیری داد).
- ٢- ئه م به یانه له روژی ده رچوونی جیبه جی ده کریت و له روژنامه ی فه رمی وه قایعی کوردستان بلاوده کریته وه.

فه رسه ت أحمد عبدالله

وهزیری داد

وهزارهتی كشتوكاڵ و سهرچاوهكانی ئاو

ژماره: ٢٧٤٩ له ٢٠٢٣/٥/٣

پالپشت بهو دهسهلاتهتی پیماندراره بهپیی ئه حكامی ماددهی (٥) له یاسای وهزارهتی كشتوكاڵ و سهرچاوهكانی ئاو ژماره (٦) ی سالی ٢٠١٠ و له پیناو بهرژه وهندی گشتی برپارماندابه:-

بهیانی ژماره (١٠) ی سالی ٢٠٢٣

- ١- كردنهوهی (استحداث) بهرپوه بهرایهتی دارستان و پاوانی راپهرین.
- ٢- ئه م بهیانه له رۆژی ده رچونی جیبه جی ده کریت وه له رۆژنامهی (وه قايعی كوردستان) بلاوده کریته وه.

بهیانی ژماره (١١) ی سالی ٢٠٢٣

- ١- كردنهوهی (استحداث) بهرپوه بهرایهتی دارستان و پاوانی سۆران .
- ٢- ئه م بهیانه له رۆژی ده رچونی جیبه جی ده کریت وه له رۆژنامهی (وه قايعی كوردستان) بلاوده کریته وه.

بهیانی ژماره (١٢) ی سالی ٢٠٢٣

- ١- كردنهوهی (استحداث) بهرپوه بهرایهتی دارستان و پاوانی زاخۆ .
- ٢- ئه م بهیانه له رۆژی ده رچونی جیبه جی ده کریت وه له رۆژنامهی (وه قايعی كوردستان) بلاوده کریته وه.

بینگهرد تائه بانى

وهزیری كشتوكاڵ و سهرچاوهكانی ئاو

وهزارهتی ئهوقاف و كاروباری ئایینی

بهیانی ژماره (١) ی سالی ٢٠٢٣

پالپشت به ماددهی (٦) برگه (دووهم) له یاسای وهزارهتی ئهوقاف و كاروباری ئایینی ژماره (١١) بۆ سالی ٢٠٠٧ و ئامازه بهنو سراوی بهرپوه بهرایتی گشتی ئهوقاف و كاروباری ئایینی پارێزگای ههله بجه ژماره (٣٩٢) له ٢٠٢٣/٤/٣ برپارماندابه:-

- هه لوه شانده وهی تیبینه رایه تی ئهوقاف و كاروباری ئایینی هه له بجه.
- ئه م بهیانه له بهرواری بلاو كردنه وهی له رۆژنامهی (وه قايعی كوردستان) جیبه جی ده کریت.

د. پشتیوان صاق عبدالله

وهزیری ئهوقاف و كاروباری ئایینی

بہ پیی ئہو دہسہ لاتہی پیماندر اوہ لہ ماددہی (٦) برپگہی (٢) لہ یاسای وہزارهتی تہندروستی ژماره (١٥) ی سالی ٢٠٠٧ ، برپارماندابه:

بہ یانی

ژماره (٢١) ی سالی ٢٠٢٣

- کردنہوہی (سہنتہری نازادی تایبہت بہ چارہسہرکردنی مہمک) لہ نہخوشخانہی نازادی فیپرکاری سہر بہ بہرپوہبہرایہتی گشتی تہندروستی دھوک .
- ئہم بہیانہ جیبہجی دہکرپت لہ رۆژی دہرچوونیهوہ ٢٠٢٣/٥/١٥ .

بہ یانی

ژماره (٢٢) ی سالی ٢٠٢٣

- کردنہوہی (کلینیکی رپکخستنی خیزانی) لہ نہخوشخانہی نازادی فیپرکاری سہر بہ بہرپوہبہرایہتی گشتی تہندروستی دھوک .
- ئہم بہیانہ جیبہجی دہکرپت لہ رۆژی دہرچوونیهوہ ٢٠٢٣/٥/١٧ .

د. سامان حسین بہررنجی

وہزیری تہندروستی

بسم الله الرحمن الرحيم

باسم الشعب

برلمان كوردستان - العراق

رقم القرار: ١٠

تاريخ القرار: ٢٠٢٣/٥/٢٢

قرار رقم (١٠) لسنة ٢٠٢٣

استناداً إلى حكم الفقرة (١) من المادة (٥٦) من القانون رقم (١) لسنة ١٩٩٢ المعدل، وحكم البند (١) من الفقرة (أولاً) من المادة (٥) من قانون المفوضية العليا المستقلة للانتخابات والاستفتاء في إقليم كوردستان - العراق رقم (٤) لسنة ٢٠١٤، قررنا ما يأتي:

أولاً: استمرار كل من السادة المدرجة أسماؤهم أدناه كأعضاء في مجلس المفوضين في المفوضية العليا المستقلة للانتخابات والاستفتاء، لمدة (٥) خمس سنوات تبدأ من يوم انتهاء المدة الأولى لعمل مجلس المفوضين في ٢٠١٩/١٢/٢٣:

١. هه ندرين محمد صالح.
٢. نهرو سليم حنا.
٣. ريزان حمه رشيد كريم.
٤. عبدالصمد خضر عبدالله.
٥. شيروان زرار نبى.
٦. إسماعيل حمه على عبدالقادر.
٧. سليمان مصطفى حسن.

ثانياً: انتخاب كل من السادة المدرجة أسماؤهم أدناه أعضاء في مجلس المفوضين في المفوضية العليا المستقلة للانتخابات والاستفتاء، من يوم صدور هذا القرار:

١. على صالح محمود قادر.
٢. كامران نشأة بكر احمد.

ثالثاً: يعمل بهذا القرار من يوم صدوره وينشر في الجريدة الرسمية (وقائع كوردستان).

د. هيمن هه ورامى

نائب رئيس برلمان كوردستان - العراق